

Sulița, târg creat prin hrisov domnesc la 1817, a apărut mai întâi sub numele de Dracșani, apoi de Sulițoaia, pe moșia boierului Costache Mavrocordat. Negustorii evrei au fost invitați să se așeze aici pentru a ridica valoarea producției de pe moșie. În acest sens, le sunt acordate de către boier o serie de beneficii comerciale, o anumită bază materială necesară gospodăriei și hrana rituală, iar ulterior, dreptul de a-și alege starostele. Comunitatea se dezvoltă în anii următori, principalele meserii practicate fiind comerțul și meșteșugurile.

În tabloul plătitorilor de dări întemeiat la 1820, apar 29 de contribuabili evrei din Sulița. În 1830-1840, localitatea se afla sub stăpânirea lui Mihai Sturza care a înlesnit stabilirea evreilor, populația ajungând la 496 de persoane, conform recensământului de la 1831. În această perioadă, comunitatea își construiește prima casă de rugăciune. În 1838 se aflau acolo 195 capi de familie. În 1843 Sulița a fost aproape complet distrusă de un incendiu. Deși anterior dăduse anumite dispoziții împotriva evreilor, Sturza a determinat târgoveții evrei să nu părăsească localitatea, pentru a beneficia astfel de aportul lor în dezvoltarea târgului. După acest moment, evreii primesc permisiunea de a construi două sinagogi, o baie rituală și cimitir. La 1892, în Sulița erau 2154 evrei constituind populația majoritară.

Răscoala țăranilor de la 1907 s-a produs și în această localitate, 34 de familii evreiești fiind afectate de răzmerițe.

În Primul Război Mondial au participat și militari evrei sulițeni. În 1924, au fost comemorați cei 74 de eroi evrei din Sulița căzuți pe câmpul de luptă.

În perioada interbelică, la 1930, se înregistrau 1063 evrei.

Crearea statului național-legionar și implementarea legislației românizării au afectat activitatea familiilor evreiești din Sulița prin confiscarea bunurilor și expulzarea din domeniile profesionale. Ulterior, măsurile sunt continuate de guvernarea antonesciană, implicând restricții, inclusiv purtarea semnului distinctiv steaua galbenă. Ca urmare a ordinului din iulie 1942, evreii suspecți de afiliere comuniste sunt deportați în lagărele din Transnistria. În septembrie, 1092 de evrei din Sulița urmează calea lagărelor pe baza acestui ordin.

Surse:

Arhiva CSIER, dosar III – 365.

Carol Iancu, *Evreii din România (1866-1919). De la excludere la emancipare*, București, Editura Hasefer, 2009, p. 244.

E. Schwartzfeld, *Din istoria evreilor. Împopularea, reîmpopularea și întemeierea târgurilor și a târgușoarelor în Moldova*, București, Editura Uniunii Evreilor Pământeni, 1914, pp. 44, 84-85.

Evreii din România în Războiul de reîntregire a țării. 1916-1918, București, Editura Hasefer, 1996, p. 82.

Manașcu Cotter, „Obștea din Tg. Sulița – Botoșani”, în *Revista Cultului Mozaic*, nr. 274, 15 aprilie 1972, p. 5.

[Anca Filipovici]